

Poesia catalana del segle XXI

Marc Romera és un dels autors que participen en aquest recull d'articles
QUIM PUIG

POESIA CATALANA
AVUI 2000-2015
Diversos autors

Editorial: Fonoll
Juneda, 2016
Pàgines: 284
Preu: 20 euros

Ens hem congratular, i de quina manera!, quan al Consell Comarcal i al Centre d'Estudis de les Garrigues se'ls acudeix organitzar una important activitat literària, però no podem sinó aplaudir-los si, al damunt, arriben a un acord perquè l'editorial Fonoll en publiqui les actes, permetent que puguem, no tan sols llegir el que van dir els ponents en aquella trobada –que, com bé diu Àlex Broch, “sorgeixen d'una necessitat”, la de “construir les bases per interpretar [...] la literatura catalana més recent”– sinó, també, consultar-ho quan més ens convingui.

En primer lloc, hi trobarem un text de Josep M. Sala Valldaura, *Silencis de la poesia. Silencis de la crítica?*, en el qual, segons ens indica, apareix “quatre idees sobre els poetes de la generació dels setanta considerada des del moment actual”, on queda de manifest que “hom pot parlar [...] més de continuïtat que no de ruptura en el trajecte actual de la poesia catalana”.

En segon, un altre, revisat i actualitzat el maig del 2016, de Lluís Calvo, *Audaces i talentoses*, que constitueix un ampli i extens estudi d'aquests 15 anys darrers de poesia en llengua catalana. Anys caracteritzats per una “extraordinària proliferació de veus –moltes elles d'enorme qualitat– [que] ha produït un curtcircuit en la ment d'èditors i crítics”, raó per la qual convenia posar el fil a l'agulla per provar de desbrossar un xic el camí dels que vulguin endinsar-s'hi. Per fer-ho, el poeta i assagista delimita tres lí-

nies de la poesia actual –l'hermetisme, el neoformalisme i la reformulació de la realitat–, per procedir tot seguit a un comentari de tota la plèthora de poetes –la major part, femenines– que han anat sorgint i publicant des que començà el segle.

A continuació, l'infatigable Jaume C. Pons Alorda escriu un altre text –*La Illiada*–, més breu, que ens adverteix que “més aviat s'ha d'entendre com un reportatge d'urgència” sobre “aquests darrers 15 anys [a les illes] que han marcat una sèrie de moviments brutals, tot per arribar a con-

formar un panorama eclèctic, transversal i viu que gaudeix d'un alt grau de potència”.

Un panorama que, pel que a les terres de Ponent es refereix, s'encarreguen d'analitzar Xavier Macià i Àngels Marzo, a l'article *Ciutat, la del meu cor, la que jo estimo*, arribant a un diagnòstic ben poc esperançador, no pas per culpa dels poetes, sinó de les institucions públiques lleidatanes: “Lleida té bons i grans poetes, ara més que mai, però no sembla que Lleida estimi gaire la poesia, o, en tot cas, no ho demostra.”

Tot seguit, Marta Font i Espriu, al seu text *Gènere, ideologia i poètica*, s'interroga “fins a quin punt el discurs de gènere és significatiu en les [...] poètiques” escrites “per dones en llengua catalana”.

El llibre conclou amb uns apunts d'Àlex Broch, Marc Romera, Eduard Batlle i Pere Pena, més breus i menys genèrics, però no per això menys interessants, que ens parlen, respectivament, de l'antologia poètica *Imparables*, de la creació i consolidació de La-Breu Edicions i dels últims poemaris dels seus autors.

En definitiva, un llibre no tan sols ric i enriquidor sinó, pràcticament necessari. Amb el qual s'hi pot divergir o convergir en major o menor mesura –jo, per exemple, em demano si no hauria convingut desbrossar un xic més, destriant el gra (el que és d'enorme qualitat) de la palla (el que no ho és tant... o ben poc)– però que, des d'ara, s'haurà de tenir present per a qualsevol futur –i sempre desitjable– debat. *

ASSAIG FERRAN AISA

Periodistes compromesos amb Catalunya

El professor d'història del periodisme a la UAB Josep Maria Figueres presenta *Periodistes indòmits*, que relata la vida de deu periodistes catalans que mai no van claudicar davant les injustícies contra el seu país. Obra exhaustiva i ben documentada que recupera uns homes que van fer del periodisme el seu compromís en fa-

vor de Catalunya. Uns són prou coneguts per la seva faceta periodística i, sobretot, per la política, com ara Valentí Almirall, Enric Prat de la Riba i Antoni Rovira Virgili. Altres són periodistes que van destacar com a literats: Josep Carner, Lluís Capdevila i Pere Calders. També trobem l'anarcosindicalista Pere Foix i altres menys coneguts per haver passat molts anys a l'exili o a la clandestinitat, com ara Lluís Esteve, Agustí Cabruja i Joan Gols.

Figueres destria perfectament el fil d'una història que per una raó o altra ha quedat amagada en els viaranyes de la història. Qui eren, aquests periodistes? Quina va ser la seva línia periodística? En quins diaris escrivien? Quina era la seva ideologia? El comú d'aquests periodistes indòmits és que tots van estar marcats pel catalanisme, conservadors o revolucionaris, però difusors

Josep Maria Figueres al seu estudi ple de documentació de t